

הטבת מס בהפרשה קופת במעמד עצמאי

סעיף 45א וסעיף 47 לפקודת מס הכנסה - הטבות מס לשכירים ולעצמאים

הטבות המס המרוכזות בסעיף 45א ובסעיף 47 לפקודת מס הכנסה חלות על שכירים ועצמאים כאחד, עבור שכירים הן מתייחסות בחלקן לשכר המבוטח שגם המעביד מפריש הפרשה/ פנסיונית עבורו ובחלקן לשכר הלא מבוטח ממנו השכיר רשאי להפקיד באופן עצמאי.

הפקדות שכיר מתחלקות לסוגים עיקריים:

קופת גמל לשכיר: קופת גמל/קרן פנסיה/ביטוח מנהלים שאליה מפקידים גם העובד וגם המעסיק מתוך המשכורת החודשית של העובד. הסעיפים העוסקים בה הם: סעיף 45א(ד) וסעיף 45א(ה) לפקודת מס הכנסה.

קופת גמל עצמאית: קופת גמל שהשכיר/העובד פתח לעצמו באופן עצמאי והוא יכול להפקיד אליה אחוזים מתוך חלק המשכורת שאינו נחשב לצורך הפקדות לפנסיה (בשפה המקצועית הוא נקרא "שכר לא מבוטח" הסבר עליו בהמשך). שכירים מפקידים בקופת גמל עצמאית בדרך כלל בסוף שנה, מאחר וכך ניתן לחשב בצורה מדויקת את הסכום שעליו ניתן לקבל הטבות מס. הסעיפים העוסקים בה הם: סעיף 45א(ד), סעיף 45א(ה), סעיף 47(ב) וסעיף 47(ב1) לפקודת מס הכנסה.

מהו חיסכון פנסיוני לקבלת הטבות מס לפי סעיף 45א וסעיף 47

הטבת מס הכנסה תינתן למפקידים בקרן פנסיה, קופת גמל משלמת לקצבה או ביטוח מנהלים, או כל שילוב ביניהם.

החל משנת 2008 שכירים חייבים להפקיד לקרן פנסיה או חיסכון פנסיוני אחר והמעסיקים מחויבים להפקיד עבורם אחוזים מתוך המשכורת. משנת 2017 קיימת גם פנסיה חובה לעצמאים. בשני המקרים נקבעו סכומי מינימום שאי אפשר להפקיד פחות מהם ולציידם סכומי מקסימום שעל הפקדתם ניתן לקבל הטבת מס. הטבות מס הכנסה הניתנות בסעיף 45א וסעיף 47 נועדו לעודד את הציבור לחסוך את המקסימום האפשרי לימי

הפרישה לגמלאות, אז יוכלו לקבל את הסכום שנצבר עבורם בצורת גמלה חודשית.

מדוע בסוף השנה הוא הזמן המתאים להפקדה לקופת גמל ?

מס הכנסה משלמים מידי חודש, אך מס הכנסה מחשב את מדרגת המס ואת סכום המס המשולם באופן שנתי (שנת מס). גם שכירים וגם עצמאים מרוויחים סכום שונה מידי חודש. אמנם יש שכירים שאצלם המשכורת קבועה, אך גם שכירים יכולים לקבל בונוסים, עמלות או הפחתה בתשלום כיוון שלא עמדו במכסה. אולי קיבלו העלאה בשכר או עברו מקום עבודה והמשכורת השתנתה, אולי חלק המשכורת שאינו מבוטח כמו החזרי הוצאות ועלויות של תורנויות משתנה מידי חודש. זו הסיבה שבחודש דצמבר בוחנים מה היו המשכורות עד לחודש זה ויכולים לשער מה תהיה משכורת דצמבר. לפי הסכומים שהרווחתם והסכומים שהפקדתם לקרן פנסיה או קופת גמל במהלך השנה, אפשר לחשב האם כבר הפקדתם את מלוא הסכום לקבלת הטבות מס, לפי תקרת ההפקדה הקבועה בחוק, או שנותרו סכומים שתוכלו להפריש לצורך קבלת הטבת המס במלואה. זה השלב בו שכיר ועצמאי יכולים להפקיד בתשלום אחד את שאר הסכום עליו יקבלו הטבת מס לקופת גמל עצמאית בתשלום אחד. אפשר להפקיד גם יותר לצורך הגדלת החיסכון, אך על הסכום העודף לא תינתן הטבת מס.

על הנישום (עובד או עצמאי) להפקיד ולקבל אישור על הפקדות לקופת גמל לפני ה- 31.12 לכל שנת מס, והוא המועד האחרון לקבלת הטבות מס מרשות המסים. הפקדה רטרואקטיבית עבור השנה הקודמת לא תזכה אתכם בהטבות מס לאותה שנה.

פקודת מס הכנסה והתקנות מכוחה הם מורכבים, וקשה להבין מהקריאה בהם מה סכומי ההפקדה הזכאים להטבת מס, ומה מעניקה כל הטבה. סכומים אלה משתנים מידי שנה, לפי המשכורות במשק, נבדוק מה תקרות ההפקדה לשכיר ועצמאי ומהם הסכומים המקסימליים שניתן להפקיד בשנת 2022.

ראשית, הטבות המס המוגדרות בחוק מתחלקות לזיכוי מס הכנסה וניכוי מס.

מהי הטבת מס של זיכוי מס הכנסה ?

סעיף 45א לפקודת מס הכנסה מעניק 35% זיכוי מס הכנסה בהפקדה לקופת גמל. זיכוי מס הוא החזר כספי של המס הנגבה עד אחוז מסוים. המשמעות היא שאין שינוי במדרגת המס שלכם. דוגמא: הפקדתם 1,000 ש"ח לקופת גמל. לפי סעיף 45א לפקודת מס הכנסה, תקבלו החזר של 350 ש"ח לאחר שנגבה מלוא המס על ההכנסה.

כמובן שסעיף זה תלוי האים שילמתם מס או לא (יש עובדים אשר לא משלמים מס מאחר ולא עוברים את תיקרה ההכנסה אשר בגינה יש תשלום מיסים)

מהי הטבת מס של ניכוי מס- סעיף 47 לפקודת מס הכנסה ?

סעיף 47 לפקודת מס הכנסה מעניק הטבה של ניכוי מס למפקידים לקופת גמל או חיסכון פנסיוני אחר. ניכוי מס משמעותו הורדת הסכום המנוכה מהמשכורת החייבת במס. למשל: הרווחת 10,000 ש"ח. מתוכם הפקדת 1,000 ש"ח לקופת גמל. מבחינת מס הכנסה הרווחת רק 9,000 ש"ח ורק מהם יגבה מס הכנסה. ניכוי מקטין את מדרגת המס שלכם.